

Čís. 13375.

Pokud lze snížit výživné prisouzené rozloučené manželce podle § 1266 obč. zák. vzhledem k tomu, že bývalému manželovi jest se nyní starati o druhou manželku a o děti z druhého manželství.

(Rozh. ze dne 17. března 1934, Rv I 2202/32.)

Rozsudkem ze dne 9. října 1925 byl uznán Josef B. povinným, by platil své manželce Anně B-ové výživné měsíčních 300 Kč. Rozsudkem ze dne 3. ledna 1927 bylo manželství manželů B-ových rozloučeno z viny Josefa B-a. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se Josef B. na Anně B-ové snížení výživného na měsíčních 150 Kč, ježto se po rozluce manželství jeho se žalovanou znovu oženil s Marií Š-ovou, z kteréhožto manželství vzešly dvě děti. Procesní soud první stolice snížil výživné na měsíčních 200 Kč. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalované.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalované.

Důvody:

Nelze přisvědčiti názoru dovolání, že výživné prisouzené žalované rozsudkem ze dne 9. října 1925 již proto nemůže býti změněno na její škodu, poněvadž má povahu zadostiučinění podle § 1323 obč. zák. Plné zadostiučinění, kterého se má dostati rozloučené manželce podle § 1266 obč. zák., zahrnuje v sobě podle předpisu § 1323 obč. zák. nejen náhradu skutečně utrpěné škody, nýbrž i přiměřené odškodnění za ušlý zisk. Přihlíží-li se však k zásadě téhož předpisu, že škůdce má uvést vše v předešlý stav a, není-li to možné, že má nahraditi odhadní cenu, pozná se, že u žalobkyně, která rozlukou manželství jen z viny manželovy pozbyla nároků a práv podle §§ 91 a 92 obč. zák., její úplné dostiučinění spočívá ve ztraceném nároku na výživném. Rozlukou jest manželka zproštěna povinností uložených jí v § 92 obč. zák., nesahá proto její náhradní nárok za hranice § 91 obč. zák. a nesmí býti úplně ztotožňován s nároky podle §§ 91 a 92 obč. zák. Nárok manželčin podle § 1266 obč. zák. v podstatě zůstává nárokem vyživovacím, a musí proto býti hleděno i k potřebám manželky, i k ostatním zákonným povinnostem manželovým, když zákon dopouští, by se jich podjal, aby v nové manželství vstoupil a manželské povinnosti plnil. Rozsudek upravující obsah této povinnosti činí tak podle poměrů, které tu byly v době jeho vydání, a nastane-li pak podstatná změna v těchto poměrech, nemůže pravoplatnost rozsudku zabrániti tomu, by odškodné bylo rozsudkem znovu upraveno. Zjistily-li nižší soudy, že žalovaný v době vydání rozsudku a výživném měl příjmů ročně 9.672 Kč, kdežto nyní musí se starati o druhou manželku a dvě děti ve věku 4 a 6 let, má čistý příjem ročních 12.562 Kč, jest zřejmým, že se poměry podstatně změnil v neprospěch žalované, neboť po zaplacení odškodného žalobkyni 3.600 Kč ročně zbylo pro něho samotného 6.072 Kč, nyní však mu zbývá 8.962 Kč pro čtyři členy rodiny, a jest proto odůvodněna žaloba o snížení odškodného. Nižší soudy při řešení otázky, jak dalece jest přípustné snížení odškodného, přihlížely i k potřebám žalované,

i k zákonným povinnostem žalobce, k jeho platební mohoucnosti, odvolací soud mimo to i k výdělečné neschopnosti žalované, a podle toho určily odškodné žalované volným uvážením a našly na odpovídající tomu snížení odškodného žalované původně присouzeného. Určení výše odškodného i snížení odpovídá platební schopnosti žalobce.

Čís. 13376.

Pro spor o neplatnost nebo neúčinnost exekučního titulu jest výlučně příslušný exekuční soud, vznikl-li z podnětu a za řízení exekučního a má-li výsledek tohoto sporu právní důsledky na vedení exekučního řízení (§ 39 čís. 1 ex. ř.).

(Rozh. ze dne 17. března 1934, Rv I 2585/33.)

Žalovaný vedl proti žalobcům k vydobytí peněžité pohledávky, přisouzené mu směnečným platebním příkazem krajského soudu v M. ze dne 6. května 1932 exekuci, nejprve vnuceným zřízením zástavního práva a pak vnucenou dražbou. Obě exekuce povolil okresní soud ve V. Žalobou, zadanou na krajském soudě v M. domáhali se žalobci na žalovaném, by bylo uznáno právem, že se směnečný platební příkaz krajského soudu v M. ze dne 6. května 1932, znějící na 50.000 Kč s přísl. prohlašuje za neplatný a že žalovaný jest povinen souhlasiti se zastavením exekuce E 1792/32 okresního soudu ve V., týkající se vnucené dražby nemovitostí zapsaných ve vložce čís. 1128 poz. knihy pro V. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud z podnětu dovolání zrušil napadený rozsudek, jakož i rozsudek soudu první stolice a celé řízení jako zmatečné a odmítl žalobu.

Důvody :

V souzeném případě jde o žalobu, která jest podle svého obsahu žalobou podle § 35 ex. ř., jakž ji i oba nižší soudy posuzovaly, neboť žalobci tvrdí a dokazují, že exekučně vymáhaný nárok není po právu, že žalovaný nemá pohledávku proti nim a že byl úplně uspokojen.

Tomuto obsahu žaloby ovšem neodpovídá konečný návrh, v němž se žádá, by směnečný platební příkaz, exekuční titul, byl prohlášen za bezúčinný. V žalobě se tvrdí a není o tom sporu, že exekuci vnucenou dražbou nemovitostí žalobců — jež dala podnět k tomuto sporu — povolil okresní soud ve V. usnesením ze dne 28. srpna 1932. Byl tedy pro žalobu oposiční výlučně příslušným okresní soud ve V. (§ 35 druhý odstavec a § 51 ex. ř.), který podle exekučního spisu povolil nejen exekuci vnucenou dražbou, nýbrž již před tím exekuci vnuceným zřízením práva zástavního (viz plen. rozhod. býv. nejv. soudu ve Vídni z 21. června 1904 Präs. 365, Gl. U. n. ř. 2729). Než i kdyby šlo o žalobu o neplatnost nebo neúčinnost exekučního titulu (§ 39 čís. 1 ex. ř.), byl by pro žalobu výlučně příslušným též soud, jako soud exekuční (§ 17 ex. ř.), poněvadž jde o spor, který vznikl z podnětu a za řízení exekučního (vnucené dražby) a výsledek tohoto sporu by měl